

ILUARSISSUT

Uunga siunnersuut: Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, uu. qqqq 20xx-meersoq.

Kapitali 1

Inatsisartunut attaveqarneq

§ 1. Inatsisartunut qinersisoqareererit tamaasa atorfillu inuttaarukkaangat Inatsisartut Ombudsmandimik qinersisassapput.

Imm. 2. Ombudsmandi Inatsisartunit tatigineqarunnaarpat Ombudsmandi Inatsisartut soraarsissinnaavaat.

§ 2. Ombudsmandi toquppat Ombudsmandip suliai Inatsisartut ombudsmandimik nutaamik qinersinissaasa tungaannut kimit suliarineqassanersut Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaata aalajangissavaa.

§ 3. Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat kommuninilu qinikkatut ilaasortat Ombudsmandip suliassaanik suliaqarsinnaanngillat.

Imm. 2. Ombudsmandi inatsisilerituutut soraarummeernermi angusisimasuussaaq.

§ 4. Ombudsmandi qaammatinik arfinilinnik siumut ilisimatitsilluni qaammatip naanerani soraarsinneqarnissaminik piumasaqarsinnaavoq.

Imm. 2. Ombudsmandi qaammatip 65-inik ukioqalerfimmi naaneranit soraarsinneqassaaq.

§ 5. Inatsisartunut qinersereererit tamaasa kiisalu Ombudsmanditut atorfiup inuttaarunnerani Inatsisartut Ombudsmandimut taartaasartoq toqqassavaat, taannalu Ombudsmandip suliasani suliami peqataasinnaassuseqannginnerup nassatarisaanik isumagisinnaajunnaarpagit Ombudsmanditut sulisassaaq.

Imm. 2. Suliami pissutsinik Ombudsmandip arlaannaannilluunniit illersuisuunnginneranik qularutiginnilersitsisinjaasoqarpat Ombudsmandip suliaq Inatsisartut Inatsit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nassutiessavaa, Ataatsimiititaliallu suliaq Ombudsmandimut taartaasartumut Inatsisartut qinigaannut suliarisassangortillugu tunniutissavaa.

Imm. 3. Ombudsmandi Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat akuersisequaartinnagu pisortat namminersortulluunniit suliffiutaanni, ingerlassaanni, atorfefarfiutanini imaluunniit peqatigiiffinni suliffeqaqqusaanngilaq.

§ 6. Ombudsmandi suliaminik ingerlatsinermini Inatsisartunut attuumassuteqanngilaq.

Imm. 2. Inatsisartut Ombudsmandip sulinera pillugu aalajangersakkanik nalinginnaasunik aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 2

Ombudsmandip pisinnaatitaanera

§ 7. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsinerisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani ilaatinneqarput.

Imm. 2. Ataatsimiititaliat, namminersortut inuilluunniit ataasiakkaat akornanni saqitsaassutnik isumannaatsumik periaaseqarlutik aalajangiisartut pillugit naammagittaalliuutit Ombudsmandip suliariissangilai, naak ataatsimiititaliat pineqartut pisumi allami pisortat ingerlatsinerannut ilaasutut isigineqaraluartut.

Imm. 3. Ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit, il.il. aqutsinermi allaffissorluni aalajangiinikkut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaannut, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut imaluunniit inuit pillugit paassisutissanik nalunaarsuineq pillugu inatsiseqartitsinermut ilanngunneqarpata Ombudsmandi aalajangiisinnaavoq suliffeqarfiit pineqartut tamatuma anertoqataanik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqassasut.

§ 8. Kommunit ingerlatsinerannik naliliinermi kommunit aqutsineranni atugassarititaasut Ombudsmandip mianerissavai.

§ 9. Ilageeqarneq, pissutsit ilageeqarnermut tunngasut pillugit aalajangersakkani Namminersorlutik Oqartussat aalajangersaasinnaanerattut annertutigisumik, Ombudsmandip susassaraanut ilaavoq, matuman iapeqqutit ilagit ajoqersuutaannut imaluunniit upperisamik nalunaajaanerannut toqqartumik allatigulluunniit tunngassuteqartut eqqaassanngikaanni.

§ 10. Ombudsmandi sulinini pillugu Inatsisartunut ukiumoortumik nalunaarusiortassaaq. Nalunaarut Inatsisartut ukiakkut nalinginnaasumik ataatsimiinnerminni oqaluuserissavaat. Nalunaarut tamanut saqqummiunneqartassaaq.

Imm. 2. Ombudsmandi suliaq aalajangersimasoq pillugu Inatsisartunut, Naalakkersuisunut imaluunniit communalbestyrelsimit § 23 naapertorlugu nalunaaruteqarpat, imaluunniit Ombudsmandip suliaq aalajangersimasoq ukiumoortumik nalunaarummini eqqartorsimappagu, pineqartup misissuineremi imminut sammitinneqartumi imminut illorsorluni oqaaserisai Ombudsmandip nalunaarummi imaluunniit ukiumoortumik nalunaarummi paassisutissutigissavai.

§ 11. Ombudsmandi Inatsisartut inatsisaanni, Inatsisartut peqqussutaanni imaluunniit aqutsinermi allaffissornikkut aalajangersakkani atuuttuni amigaateqartoqarneranik paasisaqraruntamanna pillugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaaruteqassaaq. Kommunini aalajangersakkat amigaataat eqqarsaatigalugit Ombudsmandi communalbestyrelsimit pineqartumut nalunaaruteqassaaq.

§ 12. Oqartussat § 7-imni taaneqartut pillugit naammagittaalliuutit kimilluunniit Ombudsmandimut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Kinaluunniit kiffaanngissusiagaasimasoq allakatigut matoqqasutigut Ombudsmandimut saaffiginninnissaminut pisinnaatitaavoq.

Imm. 2. Naammagittaalliorp atini najugaqarfinilu nalunaarutigissavai, naammagittaalliuutip suliarinera pillugu nalunaarutinik Ombudsmandip naammagittaalliorpumut nassiusiffigisinaasaanik.

Imm. 3. Naammagittaalliuutiginiagaq pisup pineranit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu suliasangortinneqassaaq.

Imm. 4. Imm. 3-mi piffissaliunneqartoq Ombudsmandip pisuni immikkut ittuni sivitsorsinnaavaa.

§ 13. Pissutsit ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuutit aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasumit qulliunerusumit aalajangiiffigineqareersimatinnagit suliassanngortinneqarsinnaanngillat.

§ 14. Naammagittaalliuut misissuinermik aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissavaa.

Imm. 2. Ombudsmandi naammagittaalliuutip suliarinissa itigartitsissutiginiarlugu aalajangruni ajornannngippat naammagittaalliornissamut periarfissat allat pillugit ilitsersuussissaaq.

§ 15. Ombudsmandi suliamik nammineerluni misissuiffiginnilersinnaavoq.

Imm. 2. Ombudsmandi oqartussap sulianik suliarinninnera pillugu ataatsimut misissuiffiginnernik ingerlatsisinjaavoq.

§ 16. Atorfeqarfuit imaluunniit suliffeqarfuit kiisalu atorfeqarfigisat allat suugaluartulluunniit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut Ombudsmandip misissuiffigisinnaavai. Ombudsmandip misissuinermut taamaattumut atatillugu, §§ 19-20-p nassatarisaasa saniatigut, pissutsit suliffeqarfipiup oqartussaasulluunniit aaqqissuussaaneranut ingerlanneqarneranullu tunngasut kiisalu pissutsit suliffeqarfipiup oqartussaasulluunniit atuisuisa ingerlataasalu suliarineqarnerannut ingerlanneqarnerannulluunniit tunngasut isummat inuppalaassutsimut inunnillu ikiuinermut tunngasut aallaavigalugit naliliiffigisinnaavai.

§ 17. Naalliuitsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit niikanarsaataasumik pinnitarneq imaluunniit pillasarneq akiorniarlugu Naalagaaffit Peqatigiit isumaqatigiissutaanut ilassut 18. december 2002-meersoq nammineq piumassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliassaq Ombudsmandip ilassummi aalajangersakkat tunngavigalugit isumagissavaa.

Kapitali 3 *Ombudsmandip sulianik suliarinnittarnera*

§ 18. Oqartussat Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut paasissutissanik al-lagaatinillu il.il. Ombudsmandip tunniuteqquusaanik Ombudsmandimut nalunaaruteqarnissaminnut tunniussinissaminnullu pisussaatitaapput.

Imm. 2. Ombudsmandip oqartussat sulinermini pineqartunut ilaatinneqartut allakkatigut o-qaseqaateqaqquullugit piumasaqarfigisinjaavai.

Imm. 3. Ombudsmandi inunnik misissuinermi pissutsit pingaaruteqartut pillugit eqqartus-sivimmi nassuaateqartussanik aggeqqusisinnaavoq. Nassuaatit eqqartuussivimmi killisiuisarneq pillugu malittarisassat malillugit saqqummiunneqassapput.

Imm. 4. Ombudsmandip atorfeqarfuit imaluunniit suliffeqarfuit atorfeqarfiusulluunniit allat suugaluartut oqartussat § 7-imi taaneqartut il.il. suliassaannik ingerlatsiffiusut ornillugit misissuiffigisinnaavai, ininullu tamanut isersinnaatitaalluni.

§ 19. Oqartussat inuilluunniit, Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut, inatsi-sinik atuuttunik unioqqutitsisumik iliuseqarnersut imaluunniit allatut iliorlutik suliassaminnik ingerlatsinerminni kukkussuteqarnernut sumiginnaanernnulluunniit pisuussuteqarnersut Ombudsmandip misissussavaa.

Imm. 2. Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni tunngaviit, tunngaviit allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassanut tunngaviusut ilaatinagait, Ombudsmandip sulianik suliarinninnerani aamma taamatut atuutisapput.

§ 20. Ombudsmandi isornartorsiusinnaavoq, inassuteqaateqarsinnaalluni suliarlul pillugu paasinninnerminik saqqummiussisinnaalluni.

§ 21. Oqartussaq inulluunniit pineqartoq oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqareersimattinnagu Ombudsmandi isornartorsiuilluni, inassuteqaateqarluni il.il. oqaaseqaateqassanngilaq.

Imm. 2. Ombudsmandip aalajangersinnaavaa tusarniaanermi allakkat, oqaaseqaataagallartoq, nassuaataagallartoq imaluunniit § 15 naapertorlugu suliniut Ombudsmandip nammineerluni misissuiffigisassanngortitaa pillugu nalunaarusiaagallartoq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat aamma pisortat ingerlatsineranni sulias-sat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu suliami allagaatinik paasi-tinneqarsinnaatitaanermut aatsaat ilaatinneqalissasoq inaarutaasumik oqaaseqaatip, inaarutaasumik nassuaatip imaluunniit inaarutaasumik nalunaarusiapiq oqartussaasumut pineqartumut ullup nassiussiviusup aqguani.

§ 22. Pissutsit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut pissutigalugit suliap pineqartumut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliarineqarnissaa Ombudsmandip inassuteqaatigisinnaavaa.

§ 23. Ombudsmandip suliamik misissuinerata takutippagu pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissa ilimagisariaqartoq, Ombudsmandi suliaq pillugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiiti-taliaannut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalakkersuisunut imaluunniit communalbestyrel-simut nalunaaruteqassaaq.

§ 24. Ombudsmandip aalajangiineri, oqaaseqaatai il.il. pissutigalugit innuttaasunik eqqartuussinarneq pillugu inatsimmi periaatsit tunngavigalugit Ombudsmandimik eqqartuussivim-mut suliassanngortitsinerit Ombudsmandip piumasaqarnera tunngavigalugu eqqartuussivimmit tunuartinneqarsinnaapput.

Kapitali 4

Pissutsit aaqqissuussaanermut tunngasut

§ 25. Ombudsmandi Inatsisartut Allattaanerattut akissarsiaqartinneqassaaq.

Ombudsmandi tamatuma saniatigut pissutsit qanoq ittuunerat apeqquataillugu inummut tapis-lerneqarsinnaavoq. Ombudsmandi sulilernerminut soraarnerminullu atatillugu akiliunneqarluni angalasinnaatitaavoq, nuunnermilu aningaasartuutinik akiliunneqarsinnaatitaalluni. Ombudsmandi Ombudsmandiujunnaarnersiutisiaqarsinnaatitaavoq soraarnerussutisiaqarsinnaatitaallu-nilu il.il., Naalakkersuisuni ilaasortanut tamakku pillugit malittarisassat atuuttut tunngavigalugit.

Imm. 2. Ombudsmandip imm. 1 tunngavigalugu Ombudsmandiujunnaarnersiutisisarnermut soraarnerussutisisarnermullu taarsiullugu soraarnerussutisiaqartitsinermik aaqqissuussinermut Ombudsmandip toqqagaanut Ombudsmandip akissarsiai tunngavigalugit soraarnerussutisianut akileeqataassutinik Inatsisartut akileraassussisinissaat qinnuteqaatigisinnavaa. Ombudsmandi soraarnerussutisiaqartitsinermi aaqqissuussineq imminut atorneqartussaq suli toqqarnagu to-qukkut qimaguppat aappaasumut soraarnerussutisiaritinneqartussat aalajangersarneqarneranni aaqqiissut aappaasumut iluaqtissarsiviunpaasoq toqqarneqassaaq.

Imm. 3. Ombudsmandi siumut ilisimatitsissutaanngitsumik tunuartariaqassaguni akissarsias-sani qaammatip tunuarfimmi naaneranit qaammatini pingasuni pigiinnassavai. Ombudsmandi piffissaq taanna naanngitsoq toquppat akissarsiaassa ilaat toqunerata nalaani tunniunneqar-simangitsut Ombudsmandip aapparisaata, imaluunniit aapparisaminik qimataqanngippat, Ombudsmandip qitoraasa meeqlanut qimataanersiutinik pisinnaatitaasut pissavaat. Akissar-

siassat tunniunneqartartillugit Ombudsmandiujunnaarnersiutinik soraarnerussutisianilluunniit tunniussisoqassanngilaq.

§ 26. Ombudsmandip sulisuni nammineq atorfinitssittassavai soraarsittassallugillu. Taakku qassiunissaat, akissarsiassaat aamma soraarnerussutisiassaat Inatsisartut Suleriaasianni malittarisassat tunngavigalugit aalajangersarneqassapput.

Imm. 2. Ombudsmandip missingersuutai Inatsisartut missingersuutaasa ilagaat.

Imm. 3. Ombudsmandip naatsorsuutaanik saqqummiussineq kukkunersiuinerlu Inatsisartut Suleriaasianni aalajangersarneqassapput.

Imm. 4. Ombudsmandi naatsorsuuserinerminut imminullu aningaasaliissutigineqartut aqun-neqarnerinut akisussaavoq.

Imm. 5. Ombudsmandi aaqqissuussaanermini suliassat naammassiniarnerini oqartussaasunit allanillu Ombudsmandip nakkutilliinerani pineqartunut ilaatinneqartunit kiffartuussinernik ikiorneqarnermilluunniit pissarsiniarpat Ombudsmandip oqartussaasoq pineqartoq suliassap naammassiniarneqarnissaa pillugu isumaqtigiiissuteqarfingissavaa.

§ 27. Ombudsmandip suliassani sulisumi ilaata utaqqisaagallartumik suliariSSagai aalajangersinnaava.

§ 28. Ombudsmandi pissutsinik sulinermini ilisimalersimasaminik nipangiussisussaatitaavoq, isertuussinissaq pissutsit imminni pissusissamisoortutippassuk. Nipangiussisussaatitaaneq Ombudsmandip atorfimminit tunuarneratigut atorunnaarneq ajorpoq. Taamatut pisussaaffili-ganeq Ombudsmandip sulisuinut aamma atuupoq.

Imm. 2. Inuit, suliffeqarfijit aqtsinermilu allaffissornikkut oqartussaasut Ombudsmandip suleqatigiinnissamik isumaqtigiiissuteqarfingisai paassisutissat isertuussassat Ombudsmandip oqartussaasumut, inummut imaluunniit suliffeqarfimmut pineqartumut nipangiussisussaatitaanngitsumut ingerlateqqillugit tunniussai eqqarsaatigalugit taanna nipangiussisussaatitaassoq Ombudsmandip aalajangersinnaavaa.

§ 29. Taaguut Ombudsmandi imaluunniit taaguut alla taassumunnga paarlaanneqarsinnaasoq inatsimmik Inatsisartunit akuersissutigineqarsimasumik tunngaveqartinneqanngikkuni atorne-qassanngilaq.

Kapitali 5 *Atuutilersitsineq il.il.*

§ 30. Inatsisartut inatsisaat manna 1. januar 2010-mi atuutilerpoq.

Imm. 2. Tamatumunnga peqatigitillugu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 13. juni 1994-imeersoq atuukkunnaarsinneqarpoq.

Imm. 3. Taamaattorli naammagittaalliuutit inatsisip matuma atortuulersinneqannginnerani Ombudsmandimut naammagittaalliuutigineqarsimasut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 13. juni 1994-imeersoq aamma Ombudsmandip sulinera pillugu Aalajangersakkat Nalinginnaasut 14. juni 1995-imeersut tunngavigalugit suliarineqassapput.

Namminersorlutik Oqartussat, ulloq xx.xx 2009

Josef Motzfeldt

/

Ellen Kolby Chemnitz